

مسائل و استفتائات متفرقه تقصیر و احکام بین عمره و حج تمتع

مسائل و استفتائات متفرقه تقصیر و احکام بین عمره و حج تمتع

- [۸۹۴] م - در تقصیر، کندن مو کافی نیست بلکه میزان کوتاه کردن است به هر وسیله ای باشد و اکتفا به کوتاه کردن موی زیر بغل و نحو آن مشکل است و احوط در تقصیر، گرفتن ناخن یا چیدن ریش یا شارب یا موی سر است.
- [۸۹۵] س - آیا کسی که تقصیر او محکوم به بطلان است و بعد از آن محرمات احرام را به جا آورده و جاهل به مسأله بوده کفاره دارد یا خیر؟
- ج - با جهل کفاره ندارد مگر در صید؛ به تفصیلی که در کتب ذکر شده است.
- [۸۹۶] س - کسی که بعد از سعی در عمره تمتع تقصیر کرد، بعد به شك افتاد که آیا تقصیری که کردم صحیح است یا نه، آیا اشکال دارد یا نه؟
- ج - اگر در حال عمل عالم به مسأله و ملتفت بوده، اشکال ندارد. ۳۷۸
- [۸۹۷] س - یکی از خدمه کاروان‌ها به احرام عمره مفرده از میقات محرم می‌شود و به مکه می‌آید و طواف و نماز آن و سپس سعی بین صفا و مروه را به همان عنوان به جا می‌آورد، ولی برای تقصیر، گمان می‌کرد نتف؛ یعنی کندن مو کافی است و چند نخ مو را به عنوان تقصیر کند و به حساب خودش از احرام خارج شد، سپس برای عمره تمتع که وظیفه اش بود به میقات رفت و محرم شد و به مکه آمد و کلیه اعمال؛ از طواف تا تقصیر، را انجام داد، آیا اعمالش چگونه است و در آینده وظیفه اش چیست؟
- ج - کندن مو در تقصیر کافی نیست و عمره تمتع او صحیح نیست مگر آن که قبل از احرام برای آن، از احرام عمره مفرده با تقصیر صحیح خارج شود.
- [۸۹۸] س - اگر کسی تقصیر عمره مفرده را فراموش کرد، آیا می‌تواند در هر جایی تقصیر کند یا نه؟ زیرا به ایران بازگشته است و آیا نیازی به طواف نساء مجدد هست؟
- ج - تقصیر را در هر جا می‌تواند انجام دهد، ولی باید طواف نساء را اعاده کند و اگر خودش نمی‌تواند برود، نایب بگیرد.
- [۸۹۹] س - هرگاه سنی برای شیعه تقصیر نماید چه صورت دارد؟
- ج - اشکال ندارد.
- [۹۰۰] س - شخصی در حج به عوض تقصیر در عمره تمتع يك مو از بدن کنده است و الآن که متوجه شده است، آیا حج او اشکال دارد یا نه؟ و در صورتی که مرتکب خلاف شده باشد تکلیف چیست؟
- ج - اگر حج را انجام داده، با عمل مزبور از احرام فعلاً خارج شده است و چنانچه حج واجب بوده احتیاط آن است که يك عمره مفرده به جا آورد و بعداً عمره و حج تمتع را انجام دهد. ۳۷۹
- [۹۰۱] س - شخصی بعد از طواف و نماز طواف تقصیر کرد و سپس سعی را به جا آورد و دوباره تقصیر کرد، وظیفه اش چیست؟
- ج - اگر جاهل یا ساهی بوده چیزی بر او نیست.

[۹۰۲] س - کسانی که اعمال حج را بر وقوفین مقدم می دارند، اگر بعد از سعی تقصیر نمودند، آیا موجب مُحَلّ شدن و یا کفاره می گردد؟

ج - مُحَلّ نمی شوند و اگر جاهل یا ساهی بوده اند کفاره ندارد.

[۹۰۳] س - اگر کسی به جای تقصیر حلق نمود، آیا کفایت می کند؟

ج - در عمره تمتع کفایت نمی کند. ۳۸۰

[۹۰۴] س - کسی که بعد از انجام اعمال عمره، در منزل تقصیر کرده است، وظیفه اش چیست؟

ج - مانع ندارد.

[۹۰۵] س - حضرت عالی در مسأله دوم تقصیر می فرمایید: اگر کسی تقصیر را به ریا انجام دهد عمره اش باطل است، مقصود از بطلان عمره چیست؟ دیگر اینکه وظیفه او چه می شود؟

ج - مقصود این است که در تقصیر ریا کند و بدون تدارک تقصیر، برای حج محرم شود و حج انجام دهد، که در این صورت حکم کسی را دارد که بدون تقصیر وارد اعمال حج شده است. ۳۸۱ و در هر صورت لازم است حج تمتع را سال بعد به جا آورد.

[۹۰۶] س - اگر کسی در اثنای سعی تقصیر نمود، وظیفه او چیست؟

ج - باید سعی را تمام کند و تقصیر را اعاده کند، بلی اگر از روی نسیان یا جهل تقصیر کرده، اعاده تقصیر لازم نیست و اگر از اول سعی قصد هفت شوط نداشته سعی اعاده دارد.

[۹۰۷] س - اگر کسی از روی جهل، تقصیر را ترك نمود چه حکمی دارد؟

ج - در این مسأله جهل حکم عمد را دارد.

[۹۰۸] س - در عمره مفرده اگر کسی تقصیر را عمداً یا از روی جهل و نسیان ترك نمود و طواف نساء را انجام داد، چه وظیفه ای دارد؟

ج - باید تقصیر نماید و طواف نساء را اعاده نماید و فرقی بین صور عمد و سهو و علم و جهل نیست علی الأحوط.

[۹۰۹] م - بعد از انجام عمره تمتع و قبل از حج تمتع نباید عمره مفرده به جا آورده شود. ۳۸۲ و اگر به جا آوردند صحت عمره مفرده محل اشکال است ولی برای عمره و حج تمتع اشکالی ایجاد نمی شود.

[۹۱۰] م - خدمه کاروان های حج اگر عمره مفرده به جا آورده باشند هر دفعه که از مکه خارج می شوند و به جده می روند و برمی گردند لازم نیست محرم شوند. ۳۸۳ ولی اگر عمره تمتع به جا آورده اند، بنا بر احتیاط نباید از مکه خارج شوند مگر در صورت حاجت در حالی که مُحرمند به احرام حج. ۳۸۴

[۹۱۱] س - خدمه کاروان ها که پس از انجام عمره تمتع باید به عرفات و منی بروند، برای دیدن چادرها و کارهای دیگر و برگردند به مکه، وظیفه آنان چیست؟

ج - بنا بر احتیاط واجب نمی توانند از مکه خارج بشوند مگر در مورد ضرورت و در این صورت باید برای حج محرم شوند و بیرون بروند. بلی اگر احرام برای آنان حَرَجی باشد و رفتن به عرفات و منی بر آنان ضرورت دارد می توانند بدون احرام به آن جا بروند. ۳۸۵

[۹۱۲] س - آیا بین عمره تمتع و حج تمتع ماشین کردن سر جایز است؟

ج - ماشین کردن مانع ندارد ولی نباید سر را بتراشد و از ماشین کردنی که مثل تراشیدن است باید اجتناب شود علی الأحوط.

[۹۱۳] س - بین عمره تمتع و حج تمتع که جایز نیست سر بتراشد، آیا سر تراشیدن کفاره دارد یا خیر؟

ج - کفاره ثابت نیست.

[۹۱۴] س - زنی که حیض بود و نمی دانست و اعمال عمره را کلاً به جا آورد، بفرمایید باید دوباره به جا آورد یا کافی است؟

ج - اگر در وسعت وقت است باید طواف و نماز را اعاده کند، ولی اگر وقت ندارد، در اینکه وظیفه مبدل شده یا نه، اشکال است و احتیاط را مراعات نماید. ۳۸۶

- [۹۱۵] س - همچنان که تراشیدن سر بعد از عمره تمتع و قبل از احرام حج حرام است، آیا تراشیدن صورت نیز همین حکم را داراست؟
- ج - غیر از حکم تراشیدن ریش در غیر این مورد، حکم خاصی ندارد.
- [۹۱۶] س - آیا غار حرا جزو محدوده مکه است؟ و بنا بر این، آیا می توان قبل از وقوف به آن جا رفت ۳۸۷ و صدق خروج از مکه نمی کند؟
- ج - باید از اهل محل تحقیق شود.
- [۹۱۷] س - کسی که از کارمندان سازمان حج است و به ناچار باید بعد از عمره تمتع و قبل از حج از مکه خارج و به عرفات برود، با توجه به اینکه حج او نیابتی است، آیا لطمه به حج او نمی زند؟
- ج - ضرر به حج و نیابت نمی زند، ولی در صورت امکان باید محرم شود به احرام حج و از مکه خارج شود علی الأحوط. ۳۸۸
- [۹۱۸] س - بعضی از حجّاج منزلشان از مکه خارج است، بعد از عمره تمتع و قبل از احرام به حج تمتع، خارج شدن آنان از مکه چه حکمی دارد؟
- ج - خروج از مکه بعد از عمره تمتع جایز نیست علی الأحوط، مگر در مورد ضرورت که در این صورت هم باید محرم شوند به احرام حج و خارج شوند. ۳۸۹
- [۹۱۹] س - اخیراً خط کمربندی در اطراف مکه از پای جبل النور و جبل ثور می گذرد، که غار حرا و غار ثور در این دو جبل است، بین عمره و حج رفتن برای زیارت این دو مکان مقدس، چه صورت دارد؟
- ج - حکم کلی مسأله معلوم است و در مسأله قبل نیز بیان شد ۳۹۰ و تشخیص موضوع با خود مکلف است.
- [۹۲۰] س - خروج از مکه برای کسی که عمره تمتع انجام داده، برای کار غیر ضروری جایز است یا نه و ملاک ضرورت چیست؟
- ج - بنا بر احتیاط واجب جایز نیست و ضرورت عرفی است. ۳۹۱
۳۷۸. در صورتی که احتمال التفات در حال عمل را بدهد، اعتنا نکند.
۳۷۹. اگر به علت ندانستن مسأله، به جای تقصیر، موی خود را بکند و سپس حج به جا آورد، عمره اش باطل است و حجی که به جا آورده، حج افراد خواهد بود. در این صورت اگر حج واجب بر عهده اش بوده، بنا بر احتیاط واجب باید بعد از انجام مناسک حج، عمره مفرده به جا آورد، و در سال بعد، عمره تمتع و حج را اعاده کند. (مناسک حج، م ۳۶۷)
۳۸۰. کفایت نمی کند و اگر این کار را از روی علم و عمد کرده باشد، عمل حرام انجام داده و باید يك گوسفند قربانی کند. (مناسک حج، م ۳۶۵)
۳۸۱. و بنا بر احتیاط واجب «همانطور که در مسأله ۸۹۱ گذشت» بعد از حج عمره مفرده انجام دهد. (مناسک حج، م ۳۶۴ و ۳۶۹)
۳۸۲. بنا بر احتیاط واجب. (مناسک حج، م ۱۲۴)
۳۸۳. اگر بعد از انجام عمره تمتع از شهر مکه بدون احرام خارج شود، اگر در همان ماهی که عمره انجام داده به مکه برگردد، نیاز به تجدید احرام برای ورود به شهر مکه ندارد، ولی اگر در ماه بعد از ماه انجام عمره به مکه برگردد، مثل اینکه عمره را در ذي القعدة انجام دهد و خارج شود، و در ماه ذي الحجه به مکه برگردد، و یا در ذي القعدة عمره انجام دهد و در ذي الحجه خارج شده و مجدداً برگردد واجب است با احرام جدید برای عمره جهت دخول مکه محرم شود، و عمره تمتع وی که متصل به حج می شود همین عمره تمتع دوم خواهد بود. و اگر مجدداً محرم نشود و عمره دوم را انجام ندهد حج تمتع وی صحیح نیست. (مناسک حج، م ۱۲۳)
۳۸۴. خروج از مکه مکرمه بعد از عمره تمتع و قبل از اعمال حج برای کسی که مطمئن است که می تواند برای انجام حج تمتع به مکه برگردد جایز است. هر چند احتیاط مستحب آن است که از مکه مکرمه خارج نشود مگر برای نیاز و کار ضروری. کما اینکه در این صورت بنا بر احتیاط باید ابتدا در مکه برای حج محرم شود و بعد خارج شود. و اگر محرم

شدن برای او مشقت داشته باشد، جایز است برای انجام کار خود بدون احرام خارج شود. و افرادی که قصد عمل به این احتیاط را دارند و ناچار هستند یک یا چند مرتبه به مکه وارد و از آن خارج شوند مانند خدمه کاروان‌ها، می‌توانند برای ورود به مکه مکرمه، اول عمره مفرده انجام دهند و عمره تمتع را به تأخیر بیندازند تا زمانی که بتوانند در آن وقت عمره تمتع را قبل از اعمال حج به جا آورند، در این صورت باید از میقات برای عمره تمتع محرم شوند و هنگامی که از عمره تمتع فارغ شدند از مکه برای حج محرم شوند. (مناسک حج، م ۱۲۱)

۳۸۵. به دو حاشیه مسأله قبل مراجعه شود.

۳۸۶. اگر در موقع احرام پاك نبوده وظيفه تبدیل شده و امّا اگر هنگام احرام پاك بوده تنها لازم است بعد از مراجعه از منی به مکه طواف عمره تمتع و نماز آن را - قبل از طواف و نماز و سعی حج و یا بعد از آن - قضا کند. (مناسک حج، م ۲۱)

۳۸۷. به حاشیه مسأله ۹۱۰ مراجعه شود.

۳۸۸. به دو حاشیه مسأله ۹۱۰ مراجعه شود.

۳۸۹. به حاشیه مسأله ۹۱۰ مراجعه شود.

۳۹۰. به حاشیه مسأله ۹۱۰ مراجعه شود.

۳۹۱. به دو حاشیه مسأله ۹۱۰ مراجعه شود.